

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/31/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6214201771
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6214201771.3

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v spore žalobcu U. F. R., s. r. o., so sídlom XXX XX L., J. 5, A.: XX XXX XXX, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom 851 02 Bratislava, Pajštúnska 5, proti žalovanému A. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y. XX, o zaplatenie 5.219,68 € istiny s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 2C/299/2014 zo dňa 18. 02. 2020, takto

rozhodol:

I. Krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku, v ktorom okresný súd vo zvyšku žalobu zamietol a vo výroku, ktorým žalovanému voči žalobcovi nepriznal náhradu trov konania zrušuje a v tomto rozsahu vec vracia späť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd konanie v časti o zaplatenie 865,12 € zastavil, zostáva nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd konanie v časti o zaplatenie 865,12 € zastavil, vo zvyšku žalobu zamietol a rozhodol, že žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Podľa právneho názoru okresného súdu, pokiaľ R. sporiteľňa, a. s., postúpila zmluvou z XX. 06. 2012 pohľadávku z úveru v celom rozsahu U. F. R., s. r. o., postupovala v rozpore s ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Vzhľadom k tomu, že ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), R. sporiteľňa, a. s. (právny predchodca žalobcu), nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Súd mal tiež za to, že R. sporiteľňa nedodrжала postup v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ a že zmluva o postúpení pohľadávok z 27. 09. 2012 je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je úkonom, ktorý možno podradiť pod pojem spravovanie úveru, a pokiaľ úver zosplatnil žalobca, tento nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže vo vlastnej réžii ani spravovať.

2. Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § 52, § 53 ods. 9, § 524 ods. 1, § 39 OZ, podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej aj „ZoB“), a pokiaľ ide o výrok o čiastočnom zastavení konania, podľa ust. § 144, § 145 ods. 1 a § 146 ods. 1 CSP. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a § 256 CSP. V dôvodoch rozhodnutia okresný súd poukázal na to, že v časti týkajúcej sa zastavenia konania, pokiaľ ide o zaplatenie sumy 865,12 €, ani jedna zo strán sporu nenesie procesné zavinenie na zastavení konania, nakoľko pôvodná žalovaná 1/ v priebehu sporu umrela a predmetná suma bola žalobcovi poukázaná v zmysle uznesenia Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 02. 05. 2019 č. k. 3D/203/2014-574, Dnot 335/2014 v rámci rozvrhu výťažku. V zostávajúcej časti bol žalovaný v spore úspešný, avšak žiadne trovy konania mu nevznikli, a preto mu ich náhradu súd prvej inštancie nepriznal.

3. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP) odvolanie žalobca, a to proti výroku, ktorým okresný súd žalobu (vo zvyšku) zamietol z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nestotožnil sa s právnym záverom okresného súdu, že predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky na inú osobu môže byť v súlade s ust. § 92 ods. 8 ZoB len pohľadávka, ktorá je už splatná. Peňažný záväzok (dlh) žalovaného vznikol už splnením záväzku postupcu, t. j. peňažný záväzok žalovaného vznikol už poskytnutím dohodnutej sumy peňažných prostriedkov v prospech žalovaného. Dohoda zmluvných strán o vrátení poskytnutých peňažných prostriedkov s úrokmi v pravidelných mesačných splátkach nemá žiadny vplyv na výšku alebo existenciu záväzku dlžníka, týka sa výlučne spôsobu zaplatenia jeho záväzku a závisí výlučne od vôle veriteľa. Pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku (dlhu) zo zmluvy o úvere predstavuje zostatok dlhu žalovaného, ktorý vznikol poskytnutím peňažných prostriedkov v prospech žalovaného, t. j. takúto pohľadávku tvoria nielen zaplatené a splatné splátky úveru, ale aj nezaplatené a doposiaľ nesplatené splátky úveru. Vzhľadom na uvedené vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Ak by aj predmetom postúpenia na tretiu osobu mohla byť len splatná pohľadávka banky, bolo povinnosťou súdu vysporiadať sa so splatnou časťou postúpenej pohľadávky na žalobcu, ktorá bola v konaní uplatnená. Ďalej žalobca tvrdil, že v konaní bolo preukázané, že pred postúpením pohľadávky R. sporiteľňa, a. s., dodržala všetky podmienky, ktoré jej ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB ukladá. Skutkové tvrdenia žalobcu neboli protistranou v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP poprené, ich bolo v konaní potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia. Rozsudok okresného súdu žiadal v napadnutom rozsahu zmeniť a žalobe vyhovieť, alebo zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Písomné vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku a v závislom výroku o náhrade trov konania podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušil a v tomto rozsahu vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keďže nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

6. Odvolací súd neprihliadol na námietku žalobcu, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keďže žalobca nekonkretizoval, v čom mal nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie spočívať, v dôsledku ktorého procesného postupu by znemožnil žalobcovi uskutočňovať jemu patriace procesné práva. Odvolací súd v konaní nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie nezistil.

7. Odvolací súd sa však stotožňuje s dôvodmi odvolania žalobcu podaného z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

8. Predovšetkým v konaní nebolo sporné, že postupca, teda R. sporiteľňa, a. s. a žalovaní 1/ H. D. a 2/ A. D. uzatvorili dňa XX. XX. XXXX zmluvu č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej R. sporiteľňa, a. s., poskytla žalovaným peňažné prostriedky 140.000,- Sk/4.647,14 €, išlo o spotrebný bezúčelový úver, ktorý sa žalovaní zaviazali splácať v splátkach po 2.069,- Sk/68,67 € k 20. dňu v kalendárnom mesiaci a konečná splatnosť úveru bola určená na 20. 06. 2016. Žalobca súdu predložil výzvu zo dňa 18. 03. 2009 adresovanú H. D., ktorou jej oznámil, že so splácaním pohľadávky je v omeškaní ku dňu 28. 02. 2009 vo výške 276,02 € s tým, že ju vyzval, aby dlžnú sumu uhradila najneskôr do 10 dní od doručenia tejto výzvy. Listinný doklad o doručení výzvy žalobca nepredložil. Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 27. 06. 2012 pôvodný veriteľ postúpil pohľadávku voči žalovanému (žalovaným) žalobcovi. Podaním zo dňa 18. 07. 2012 Slovenská sporiteľňa oznámila H. D. postúpenie pohľadávky žalobcovi, avšak doklad o doručení tohto oznámenia súdu predložený nebol. V predmetnom podaní je označený ako adresát bydliska H. D., N. XX, pričom menovaná mala trvalý pobyt na adrese Y. XX. Podaním zo dňa 18. 07. 2012 žalobca vyzval H. D. k okamžitému uhradeniu dlžnej čiastky, a to najneskôr do 28. 07. 2012,

avšak doklad o doručení uvedenej zásielky taktiež predložený nebol, v podaní je uvedená ako jej adresa opätovne N. XX.

9. Na základe takto zisteného skutkového stavu veci súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnomu záveru o tom, že pôvodný veriteľ, teda R. sporiteľňa, a. s., nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Súd mal za to, že R. sporiteľňa, a. s. postupovala v rozpore s ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách, z ktorého ustanovenia však takýto právny záver nevyplýva. Podľa ust. § 92 ods. 8 vety prvej ZoB, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie, ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Zo slovného spojenia „čo len časti svojho záväzku...“ banka môže postúpiť „pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku“... vyplýva možnosť banky pri splnení zákonných podmienok postúpiť celý záväzok, ak je omeškaná čo aj len jeho časť. Na základe zmluvy o úvere vzniká, okrem iného, povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky aj s odmenou veriteľovi, ide o peňažný záväzok dlžníka, pričom banke vzniká pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku. Preto ak zákon umožňuje postúpenie pohľadávky za splnenia ďalších zákonných podmienok uvedených v ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách v prípade, ak je klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky postúpiť písomnou zmluvou celú svoju pohľadávku zodpovedajúcu peňažnému záväzku dlžníka, teda pohľadávku zodpovedajúcu nielen časti peňažného záväzku dlžníka, ale pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku, a teda aj celú pohľadávku. Podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky nie je tá skutočnosť, že nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti veriteľom.

10. Odvolací súd poukazuje tiež na to, že súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozsudku uviedol, že R. sporiteľňa nedodrжала postup v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, avšak nekonkretizoval, v čom spočívalo nedodržanie tohto postupu. Z ust. § 53 ods. 9 OZ vyplýva, že ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Ako však bolo uvedené vyššie, veriteľ môže postúpiť celú pohľadávku za splnenia zákonných podmienok aj bez predošlého zosplatenia úveru. Posúdenie otázky mimoriadnej splatnosti úveru má vplyv len na tú skutočnosť, či žalobca môže dôvodne uplatňovať od dlžníka celú pohľadávku zodpovedajúcu peňažnému záväzku dlžníka, alebo len jeho dosiaľ nesplatenú, ale splatnú časť. Vo všeobecnosti platí, že postúpenie pohľadávky (cesia) spočívajúca v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže dochádza k zmene v osobe veriteľa. Nedotýka sa práv ani povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku, ale ani práv a povinností postupníka vyplývajúcich pre neho z jeho postúpenej pohľadávky. Z uvedeného vyplýva, že nie je správny ani záver okresného súdu, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupníkom nemožno v súdnej veci považovať za platný právny úkon. Uvedený záver okresného súdu je v priamom rozpore s jeho vlastným právnym názorom, že samotným postúpením pohľadávky nedochádza k inej zmene záväzku, než v osobe veriteľa. Z dôvodov uvedených vyššie je potom nesprávny, resp. predčasný záver okresného súdu o tom, že žalobca v predmetnom spore nemá aktívnu vecnú legitímáciu.

11. Vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva, pričom otázka posúdenia zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky z bankového úveru na iný subjekt bez bankového oprávnenia nie je otázkou, ktorá by bola odlišným spôsobom riešená v rozhodnutiach súdov.

12. Podľa § 92 ods. 8 ZoB, ak je napriek písomnej výzve banky, alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len

časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol 1 rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na základe ktorého vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

13. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB môže byť iba pohľadávka alebo jej časť za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Zákon č. 483/2001 Z. z. je kľúčovým právnym predpisom upravujúcim činnosť bánk, ktorého § 92 ods. 8 zároveň veľmi presne upravuje, za akých okolností môže banka postúpiť pohľadávku z úveru na inú banku a tiež aj na tretiu osobu, a to aj na osobu bez bankovej licencie a bez súhlasu dlžníka. V zmysle § 92 ods. 8 vyššie citovaného zákona banka musí pre platné postúpenie pohľadávky splniť nasledovné podmienky: a/ musí písomne vyzvať svojho klienta, aby dlh zaplatil a b/ ak je napriek písomnej výzve klient v omeškaní viac ako 90 kalendárnych dní čo i len s časťou dlhu, môže banka postúpiť pohľadávku uplynutím uvedených 90 dní. Postúpenie pohľadávky banky v rozpore s uvedenými zákonnými podmienkami je absolútnym neplatným právnym úkonom (v tomto smere vid' aj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. 11. 2019 sp. zn. 1Obdo/92/2018).

14. Úlohou okresného súdu v ďalšom konaní bude teda skúmať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky v súlade s ust. § 92 ods. 8 ZoB v súdnej veci. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť však v predmetnom konaní spočíva na žalobcovi. Od posúdenia otázky platného alebo neplatného postúpenia pohľadávky v súlade s ust. § 92 ods. 8 ZoB potom závisí aj posúdenie existencie alebo neexistencie žalobcom uplatneného práva, teda existencia alebo neexistencia jeho aktívnej vecnej legitímácie v konaní.

15. Keďže okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol, že vo zvyšku žalobu zamietá, rozhodnutie o náhrade trov prvoinštančného konania je rozhodnutím, ktoré je závislé od rozhodnutia vo veci samej, a preto keďže odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd vo zvyšku žalobu zamietol, zrušil v zmysle ust. § 367 ods. 2 CSP aj výrok o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie.

16. Keďže súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie 865,12 € zastavil a proti tomuto výroku odvolanie nesmerovalo, zostal tento výrok nedotknutý.

17. O náhrade trov konania, a to aj trov odvolacieho konania, rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci. Táto jeho povinnosť vyplýva z ust. § 396 ods. 3 CSP, podľa ktorého ustanovenia, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).